

dei oculum? Aurem parva. Videre desideras Christum? Operatur te prius nutrire eum, audire de eo, ut dicas, cum videtur: Sic ut audivimus, sic vidimus...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt.

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Ex libro De Agone Christiano, Cap. 13. Fides, inquit, est prima, qua subjugat animam Deo...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura, secundum quam ad Imaginem Dei conditi sumus.

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. In primis Deum esse Christianus credit: Accedentem enim Deum esse et effectibus id demonstrat Philosophia, creaturae namque omnino Creatorum praedicant, & ex his primis Ratio ipsa manet omnium causam naturalem luminis ductu cognoscit Deum scire possumus.

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Res non solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura, secundum quam ad Imaginem Dei conditi sumus.

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura...

Intelligentia metes fidei. Regula credendi subiecta Praecepta vivendi. Ipsi. 7. 5. eundem. Vt. Nec solum ex terra creaturam vestigiis ad Dei notitiam provehi nitens homo potest, sicut proveci fuit gentium perique omnes Philosophi: Sed maxime est ipse Animarum rationalis natura...

sum Deum Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob. Et ad nos, si enim hoc solum esse vult, quod est in se, quid est Deus? Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob. Et ad nos, si enim hoc solum esse vult, quod est in se, quid est Deus? Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob.

Deum intelligimus id, quo majus, melius, aut excellentius nec esse, nec cogitari potest, summum bonum, quod summe, ac primitius esse rectissime dicitur. Unde et Mose interrogatus quia esset, respondit: Ego sum, qui sum. Hinc & S. Joannes Apocalypsi 1. scribit: Gratias vobis ad vos, Hinc & S. Joannes Apocalypsi 1. scribit: Gratias vobis ad vos, Hinc & S. Joannes Apocalypsi 1. scribit: Gratias vobis ad vos.

Deum intelligimus id, quo majus, melius, aut excellentius nec esse, nec cogitari potest, summum bonum, quod summe, ac primitius esse rectissime dicitur. Unde et Mose interrogatus quia esset, respondit: Ego sum, qui sum. Hinc & S. Joannes Apocalypsi 1. scribit: Gratias vobis ad vos.

Deum intelligimus id, quo majus, melius, aut excellentius nec esse, nec cogitari potest, summum bonum, quod summe, ac primitius esse rectissime dicitur. Unde et Mose interrogatus quia esset, respondit: Ego sum, qui sum. Hinc & S. Joannes Apocalypsi 1. scribit: Gratias vobis ad vos.

exod. 3. 15. Deo unitas.

Quo sensa Dei nomen creatis quibusdam rebus ingenuatur.

Machi Christiani vitam non indignant secundum fidem, quam prophetatur unum Dei.

Dens id quo nihil melius est, quod nihil melius est, quod nihil melius est, quod nihil melius est.

1700

In primis Deum esse Christianus credit: Accedentem enim Deum esse et effectibus id demonstrat Philosophia, creaturae namque omnino Creatorum praedicant, & ex his primis Ratio ipsa manet omnium causam naturalem luminis ductu cognoscit Deum scire possumus.

Deum intelligimus id, quo majus, melius, aut excellentius nec esse, nec cogitari potest, summum bonum, quod summe, ac primitius esse rectissime dicitur. Unde et Mose interrogatus quia esset, respondit: Ego sum, qui sum.

Deum intelligimus id, quo majus, melius, aut excellentius nec esse, nec cogitari potest, summum bonum, quod summe, ac primitius esse rectissime dicitur. Unde et Mose interrogatus quia esset, respondit: Ego sum, qui sum.

Deum intelligimus id, quo majus, melius, aut excellentius nec esse, nec cogitari potest, summum bonum, quod summe, ac primitius esse rectissime dicitur. Unde et Mose interrogatus quia esset, respondit: Ego sum, qui sum.

Ad Heb. 11. 6.

In primis Deum esse Christianus credit: Accedentem enim Deum esse et effectibus id demonstrat Philosophia, creaturae namque omnino Creatorum praedicant, & ex his primis Ratio ipsa manet omnium causam naturalem luminis ductu cognoscit Deum scire possumus.

Ad Tit. 1.

Deum intelligimus id, quo majus, melius, aut excellentius nec esse, nec cogitari potest, summum bonum, quod summe, ac primitius esse rectissime dicitur. Unde et Mose interrogatus quia esset, respondit: Ego sum, qui sum.

17. & inspiracionem, & omnia (ait Apollolus Agram
 18. 17.) Deus nec principium habet, nec terminum. Nati-
 19. vitatem omnibus praestat, nisi perpetuam. Antequam
 20. dum fuerit ipse profundum. Vires quaecumque sunt,
 21. verbo habet, ratione dispensat, virtute consummat. Hic
 22. nec videtur potest, visus clarior est, nec comprehendere
 23. test, nec estimari, sensus maior est, infinitus, immen-
 24. sus, & soli sibi tantus quantus est novus. Nobis vero ad
 25. intellectum pedes angulum est: & ideo sic cum dignis
 26. estimamus, dum inestimabilem dicimus. Eloquar quon-
 27. dam modum sensio. Magnitudinem Dei, qui se putat nos-
 28. se, minuit: qui non vult insanire, non novit. Nec non
 29. men Deo querat, Deus nomen est: illic vocabulis opis
 30. est, cum per singulas proprias appellationum insignibus
 31. multitudinem sensus dicit: Deo, qui solus est. Dei voca-
 32. bulum totum est: Quamvis Patrem dixerit, terrenum opit
 33. neris: si Regem, aequalis suspicaris: si Dominum, in-
 34. telligis utique mortalem. Auser additamentum nomini-
 35. & perceptus ejus claritatem (inquit *Martinus Felix in*
 36. *Obitio*.)

§. VI. Dei simpliciter.

Deus est corpus, et
 21. Docet Fides Christiani, Deum esse corpus, omnif-
 22. que materialis concretionis, & figurae experient. Iosanis
 23. 4. Spiritus est Deus. Quibus verbis resellitur infans An-
 24. thropomorphitarum error, qui Deo corpora membra, for-
 25. mae humanae tribuitur. Cum igitur Deo corpora
 26. membra, & sensum organa, functioneque Scriptura Sacra
 27. tribuit, figurat locutiones sunt. Nam & cum oculi ipsi
 28. adhibentur, quod omnia cognoscit, ac videt exprimitur.
 29. Cum cures, quod omnia audit significatur. Cum manus,
 30. & brachium, quod nulla natura contra robur ipsius, ac
 31. potentiam repugare possit: Cum pedes, quod implet omnia,
 32. nec fit quidquam ubi non fit Deus. Neque cum finit
 33. ei, aut mensur, sed membrorum officia necessaria, ad cu-
 34. jus solam etiam tacitum arbitrium & servitur, & adiant
 35. omnia. Exultat a Deo omne compositionis genus. Dicitur
 36. magnam, bonum, iustum, & innumera talia, sed haec omnia
 37. uno in Deo sunt: Alioquin Deo aliquid melius cogi-
 38. tari posset. Nam vero iudicio natura simplex multiplici
 39. anteferitur. Tam non habet Deus haec, & illud, quam
 40. non haec, & illa. Est qui est, non quae est. Purus, sim-
 41. plex, integer, perfectus, constans sibi, nihil detentioribus,
 42. nihil de levis trahens in se, nihil ex se dependens in eis,
 43. non habens, quod ad numerum dividat, non quae colligat
 44. ad unum. Unum quippe est, sed non unicum. Non parti-
 45. bus constat, ut corpus non assensibilis distat, ut anima s
 46. non fortis subsistat, ut omne, quod factum est, (inquit S.
 47. Bernardus lib. 5. de consideratione cap. 7.) Denique Deo
 48. Non est alia substantia, ut sic, & alia potestas, ut pos-
 49. sit: Non aliud illi esse scientia qua scit, aliud essentia
 50. qua est, quia id, quod habet, est. Simplex igitur natura
 51. est. Non fit mens humana, cui non hoc est esse, quod
 52. nolle: Potest enim esse, nec nolle, ut loquitur S. Augu-
 53. stinus tract. 20. & 99. in Joannem.

§. VII. Deus immutabilis.

21. Deum esse immutabilem, Fides pariter docet Scriptu-
 22. rae Sacrae auctoritate freta, Numerorum 23. Non est Deus
 23. quasi homo, ut mentur, nec ut filius hominis, ut mure-
 24. tur. Plal. 103. Tu autem idem ipse es, & anni tui non des-
 25. cient. Malc. 3. Ego Dominus, & non mutor. Sapientia 7.
 26. Te cum sit una, omnia potest, & in se permanens omnia
 27. innovat. Jacobi 1. Aquam quem non est transmutatio, nec
 28. vicissitudinis obumbratio. Quem Patrem luminum hoc est
 29. fontem, auctoremque lucis, ac velut Solem esse significave-
 30. rit, cum nulla vicissitudine infusculari docet, nulla interpo-
 31. sita nube obscuritatem pati. Ipsa enim mutabilitas umbra
 32. est, quae quasi obscuraret lucem, si hanc per aliquas vic-
 33. issitudines permittatur. Sed quia in Deo mutabilitas non
 34. venit, nulla eius luminis umbra vicissitudinis interdicat:
 35. (inquit S. Gregorius lib. 12. Moralium c. 17.) Nec in me-
 36. chus proficere, nec in deterius defecere potest, non profice-
 37. re, quia perfectissimus, non defecere, quia aeternus est. At-
 38. que haec est naturae divinae dicitur. Solus, inquam,
 39. Deus immutabile bonum est. Et vero, quia fecit, bona
 40. quidem sunt, quod ab illo. Permutatamen mutabilis, quod
 41. non de illo. Sed de nullo facta sunt. (inquit S. August. lib.
 42. 12. de Civitate Dei cap. 1.) Non mutat Deus, cum aliquid
 43. in tempore creari incipit, quia nec eius novum, non no-
 44. vum, sed voluntatem auctem consilium non aliter affi-
 45. citur, cum voluntas aliter non operatur. Nulla in ejus va-
 46. catione cogitanda est ignavia, desidia, inertia: Sicut nec
 47. in ejus opere labor, contus, industria. Novit quiescent
 48. agere, & agens quiescere. In illo non alit am proceden-
 49. tem altera subsequens mutatur, aut absolute voluntatem,
 50. sed una cademque sempiterna, & immutabilis voluntate
 51. res, quae conditae, & ut prius non essent, erit, quam-
 52. dit non fuerant, & ut posterius essent, quando esse coe-
 53. perant. Ita S. Augustinus ibidem cap. 17.

17. Nec vero recte colligeretur, mutabilem esse Deum; quia
 18. Scriptura Sacra quoddam animi motus Deo tribuit, iram,
 19. penitentiam, &c. figurat namque locutiones sunt, & ex
 20. humanis motibus translata vocabula. Iste nomen vindictam
 21. Dei, quae sine perturbatione fit, & iustissima est, five ejus
 22. iudicium, quo poenas irrogat peccato; Scriptura significat:
 23. Penitentia vero nomine voluntatem mutandi aliquid in
 24. opere suo, sed immutabilem ipsam, sac aeternam dolorif-
 25. que, & commotionis experient. Cum panitere dicitur, in-
 26. quit S. Augustinus, vult non esse aliquid, sicut fecerat, ut
 27. ut esset. Sed tamen & cum ita esset, ita debebat: & cum
 28. ita esset jam non finitur, jam non debet ita esse, perpe-
 29. tuo quodam, & tranquillo aequitatis iudicio, quo Deus
 30. cuncta mirabilia incommutabiliter habet immutabiliter. Sic
 31. quia conjugis castitatem zelando viri custodire conserve-
 32. runt, illam Dei providentiam, per quam praecipitur, &
 33. agitur, ne anima corrumpatur, & felsen diis inhaerens quo-
 34. dammodo fornicetur, Scriptores facri solum dei appellave-
 35. runt. Legatur S. Gregor. lib. 20. Moralium cap. 23.

§. VIII. Deus aeternus.

21. Quia immutabilis Deus, aeternus est, initio, & sine
 22. eadem, secundum illud Jeremias: Tu autem, Domine, in a-
 23. ternum permanebis, solum tuum in generationem, & ge-
 24. nerationem. Et Plal. 89. Mille annis ante oculos tuos tam-
 25. quam dies hereterna, quae praeterit. Anni Dei Aeternitas
 26. est: Aeternitas ipsi Dei substantia est. Anni ejus dies u-
 27. nus, & dies ejus non quotidie, sed hodie, quia hodie u-
 28. non credit cristiano, neque succedit heretico. Ideo coeternus
 29. nomen genuit, cui dixit: Ego hodie genui te. Ita quoque
 30. Dei propria dos est. Unde Tertullianus libro contra Hermo-
 31. genem c. 4. praedat ait: Quis alius Dei consensus, quem
 32. aeternitas? Quis alius aeternitatis status, quam semper fuisse,
 33. & futurum esse, & praeteritum nullius inchoit, & nul-
 34. lus finit? Si qui ergo creatis res aeternae dicantur fami-
 35. liari Scripturae loquendi more, aeternitatis nomen pro di-
 36. turba duratione, longoque tempore accipitur.

§. IX. Deus immortalis.

21. Aeternitatis divinae conditio est immortalitas, quae Deo
 22. peculiaris quadam, ac propria ratione convenit, ejus par-
 23. ticipes esse cretura nulla potest. Unde Apollolus ad Timotheum
 24. 4. ait: Qui solus habet immortalitatem. Hanc esse immor-
 25. talitatem a seipso habet, nec eam debet alteri, qui autere pos-
 26. sit, si velit. Angeli autem, & hominum anime sic im-
 27. mortalitatem obtinent, ut ex Dei nutu, & arbitrio pen-
 28. dent, a quo possunt in nihilum redigi. Omnia certe mu-
 29. tatio, mors quaedam est. Angeli quoque, quorum aliquid pec-
 30. caverunt, & Demones facti sunt: alii peccare poterunt:
 31. & Anima humana, quae si iuste vivebat, & peccat, mori-
 32. tur iustitiae si peccatit eras, & iustitiae, moritur peccato
 33. (ut alias ejus mutaciones taceam) non sunt immorta-
 34. les ut Deus, estis nunquam sint perituri.

§. X. Deus immensus. Ubique est.

21. Immenfam esse Deum, nullo loco definire, substantia,
 22. virtute, praesentiae sua omnia complere, omnibus
 23. operibus suis totum, & individuam inesse, Fides Christiana
 24. docet. Deut. 4. Scio ego hodie, & cogitabo in corde tuo,
 25. quod Dominus ipse fit Deus in caelo, & in terra,
 26. & in mari. Plal. 138. Quae ibi a Spiritu tuo, & quae facie tua
 27. fugiam? Si ascendero in caelum, tu illic es: si descendere
 28. in infernum, ades. Si sumptero pennas meas dileculo, &
 29. habitavero in extremis maris. Etiam illic manus tuae ad-
 30. ducet me, & tenuit me dextera tua. Job 11. Excelsus celo
 31. est, & quae facis? Profundus inferno, & unde cognoscit?
 32. Longior terra mensura ejus, & later maris. 3. Reg. 2. Si
 33. enim caelum, & cali calorum te capere non possunt (in-
 34. quit Salomon) quanto magis Dominus haec, quam adhaere?
 35. Plal. 66. Haec dicit Dominus: Calam sedes mea, terra au-
 36. tem scabellum pedum meorum: Quae est ipsa Dominus, quam
 37. adhaerebitis mihi, & quis est iste locus quietis meae? Item,
 38. 23. Si occubitur vir in absconditis, & ego non video eum,
 39. dicit Dominus? Numquid non caelum, & terram ego impleo,
 40. dicit Dominus? Sap. 1. Spiritus Domini replet orbem ter-
 41. rarum. Adorant denique 7. S. Paulus apud Ateopigitas de
 42. Deo differens: Quomodo, inquit, non longe sit ab usque-
 43. que nostrum. In ipso enim vivimus, movetur, & sumus.
 44. Est igitur Deus ubique totus in seipso, & ubique, qui nus-
 45. quam est absens totus, qui non solum universitati, sed
 46. cuilibet parti rerum praesens est, in seipso, quia non con-
 47. tinetur ab eis, quibus est praesens, tamquam sine eis esse
 48. non possit, ut explicat S. August. eph. 188. alias 57. ad
 49. Dardanum. Denique implet caelum, & terram praesente po-
 50. tentia, non indigente natura, ut loquitur idem S. Doctor
 51. lib. 7. de Civitate Dei cap. 30.

17. Cum ergo dicitur in Scripturis, Deum descendisse, ut
 18. videret, figurata locutio est. Non enim potest descendere,
 19. nisi qui de loco in locum moveri potest. Deus autem,
 20. cum ubique praesens fit, nullo pacto migrare de loco in lo-
 21. cum

Non mutatur Deus, cum aliquid creari incipit.

17. Quae fere Deo desce-
 18. dit dicatur.
 19. cum potest. Ad formam igitur Judicio humanorum haec
 20. sunt exponenda, ut significant Deum praesentem judicio-
 21. rum, & animadversurum. Deo scilicet sapientia, cum de-
 22. scensura esset, usque ad corpus humanum, prius usque
 23. ad humanam aera descendit (ait S. Aug. Lib. Convi. A-
 24. dimantum Cap. 13.) Vel descendere dicitur, cum ali-
 25. quid sicut in terra, quod prater usitatum natura cursum
 26. mirabiliter factum, praesentiam quodam modo ejus offendat.
 27. Vel, dicitur descendisse, quia descendit Angeli ejus,
 28. in quibus habita; (inquit idem August. Lib. 16. De Ci-
 29. vitate Dei, Cap. 5.) Alias de caelis descendisse dicitur
 30. Deus aeterna misericordiae, & ratione novi effectus, cujus
 31. admirabilitatem Deum singulari quodam, & ineffabili modo
 32. praesentem ostendit; five od novum praesentiae modum,
 33. quo in creatura exiliter incipit absque illa sui mutacione,
 34. sed cum ipsius creaturae mutacione in melius, five perfec-
 35. tione. Sic Filius Dei descendit de caelis, & incarnatus
 36. est. Sic intelligitur illud Mat. 64. Trinitatis sumptus cae-
 37. lum, & descendit. Sic Spiritus Sanctus corporali specie
 38. sicut Columba in Chrilium descendisse dicitur, cum bapti-
 39. zaretur in Jordane: & super Apollolos in ignis linguis.
 40. Et cum dicit Deus, Caelum mihi sedes est, terra autem
 41. scabellum pedum meorum: Et Chrilus orare nos docet,
 42. dicens, Pater noster, qui es in caelis: Id non ita intel-
 43. ligendum est, quasi Deus caelo circumscriptus sit, sed ita
 44. loquitur Scriptura, ut Dei sublimitas incomparabilis, ac ma-
 45. gnificencia hunc dicendi modo significetur: Et quia in cae-
 46. lis gratia sua, gloriozae divinitus magis exprimit; seque
 47. ipsum, & sanctis divinitas Majestatem, ac electionem Ange-
 48. li, & sanctis Animabus intendam praebet, ac fruendam.
 49. Deus igitur est intra omnia, extra omnia, ultra omnia.
 50. Ut se indicaret interiorum esse, & superiorum omnibus,
 51. caelum sibi sedem esse ait. Ut vero se ostenderet omnia
 52. circumdare, caelum metri palmo, & terram se asserit pu-
 53. gillo concludere. Ipse est interior: Ipse inferior, & super-
 54. ior: Regens superior, portans inferior: Repens interior,
 55. circumdando exterior. Sitque est intus, ut porat; se cir-
 56. cundat, ut porat: se praesens, ut porat: se porat, ut
 57. praesens (inquit Greg. 4. Hom. 17. in Exchielem.)

17. Quo sensu
 18. caelum Dei
 19. sedes appel-
 20. latur.
 21. Ne vero curiosus inquirat, ubi erat Deus ante man-
 22. dam. Praeter ipsam nihil erat: Ergo in seipso erat: Un-
 23. de Tertullianus Libro Adversum Praxeam, Cap. 5.
 24. Ante omnia, inquit, Deus erat solus, ipse sibi, & man-
 25. dus, & locus, & omnia.
 26. Deum ante
 27. mundum in
 28. seipso erat.
 29. Deum intelligentem esse, ac scientem, singulas res
 30. omnes cognoscere, nihil profus illi esse ignotum, Fides
 31. Christiana docet: Quod Sacre Litterae passim praedicant.
 32. Genesis 1. Vide Deus caelum, quae fecerat: & erant valde
 33. bona. Qui quidem intuitus Dei perfectam res: casusque
 34. notitiam, & approbationem significat. Job. 28. Tempus po-
 35. sitis tenebris, & tenebris solum sicut considerat, lapidem
 36. quoque calcitrans, & umbram mortis. Sapientia ubi inve-
 37. nitur, & quis est locus intelligentia? . . . Deus intelligit
 38. viam ejus, & ipse novit locum illius. Ipsi enim fines mun-
 39. di intuetur: & omnia, quae sub Caelo sunt, respicit. Et
 40. Cap. 42. Respondens Job Domino, dixit: Scio, quia omnia
 41. potes, & nulla te later cogitatio, 1. Reg. 2. Deus scienti-
 42. arum Dominus est, & ipse praeparatur cogitationes. Plal.
 43. 49. Deus sunt omnes terra servitum, & in montibus,
 44. & domus: Cognovit omnia visceribus caeli, &c. Plal. 138.
 45. Excelsus Dominus, & humilia respicit: & alta a longe
 46. cognoscit. Plal. 138. Dominus probasti me, & cognovisti
 47. me: tu cognovisti sensum meum, & resurrectionem meam.
 48. Intellexisti cogitationes meas de longe, semitam meam,
 49. & fundamentum meum investigasti: & omnes vias meas pra-
 50. vidisti. . . . Eccc, Dominus, tu cognovisti omnia novissimum,
 51. & antiqua. Prov. 15. In omni loco oculi Domini com-
 52. plentur bonos, & malos. Ecclesiast. 23. Omnis homo,
 53. qui transgrederit lectum suum, contemnitur in animam suam,
 54. & dicitur: Quis non videt? Tenebra circumdant me, & pa-
 55. tientes cooperunt me, & non circumspicit me. Quem ve-
 56. ro? Delictorum meorum non memorabitur Altissimus. Et
 57. non intelligit quoniam omnia videt oculus illius, quoniam
 58. expellit a se timorem Dei. Insuper illius timor: quoniam
 59. oculi hominum timores illius: Et non cognovit, quoniam
 60. oculi Domini multo plus lucidiores sunt super Solem cir-
 61. cumspicientes omnia vias hominum, & profundum abyssi,
 62. & hominum corda innotent in absconditis partibus. Domi-
 63. nus enim Deo, antequam crearentur, omnia sunt agnita:
 64. Sic & post factum respicit omnia: Ad Roman. 11. Oculi-
 65. videntis discretum sapientiae, & scientiae Dei! Ex quibus
 66. omnibus impietatis convincuntur hujusmodi voces: Quomo-
 67. do scit Deus? Et si est scientia in excessu.

§. XI. Scientia Dei infinita.

17. Deum intelligentem esse, ac scientem, singulas res
 18. omnes cognoscere, nihil profus illi esse ignotum, Fides
 19. Christiana docet: Quod Sacre Litterae passim praedicant.
 20. Genesis 1. Vide Deus caelum, quae fecerat: & erant valde
 21. bona. Qui quidem intuitus Dei perfectam res: casusque
 22. notitiam, & approbationem significat. Job. 28. Tempus po-
 23. sitis tenebris, & tenebris solum sicut considerat, lapidem
 24. quoque calcitrans, & umbram mortis. Sapientia ubi inve-
 25. nitur, & quis est locus intelligentia? . . . Deus intelligit
 26. viam ejus, & ipse novit locum illius. Ipsi enim fines mun-
 27. di intuetur: & omnia, quae sub Caelo sunt, respicit. Et
 28. Cap. 42. Respondens Job Domino, dixit: Scio, quia omnia
 29. potes, & nulla te later cogitatio, 1. Reg. 2. Deus scienti-
 30. arum Dominus est, & ipse praeparatur cogitationes. Plal.
 31. 49. Deus sunt omnes terra servitum, & in montibus,
 32. & domus: Cognovit omnia visceribus caeli, &c. Plal. 138.
 33. Excelsus Dominus, & humilia respicit: & alta a longe
 34. cognoscit. Plal. 138. Dominus probasti me, & cognovisti
 35. me: tu cognovisti sensum meum, & resurrectionem meam.
 36. Intellexisti cogitationes meas de longe, semitam meam,
 37. & fundamentum meum investigasti: & omnes vias meas pra-
 38. vidisti. . . . Eccc, Dominus, tu cognovisti omnia novissimum,
 39. & antiqua. Prov. 15. In omni loco oculi Domini com-
 40. plentur bonos, & malos. Ecclesiast. 23. Omnis homo,
 41. qui transgrederit lectum suum, contemnitur in animam suam,
 42. & dicitur: Quis non videt? Tenebra circumdant me, & pa-
 43. tientes cooperunt me, & non circumspicit me. Quem ve-
 44. ro? Delictorum meorum non memorabitur Altissimus. Et
 45. non intelligit quoniam omnia videt oculus illius, quoniam
 46. expellit a se timorem Dei. Insuper illius timor: quoniam
 47. oculi hominum timores illius: Et non cognovit, quoniam
 48. oculi Domini multo plus lucidiores sunt super Solem cir-
 49. cumspicientes omnia vias hominum, & profundum abyssi,
 50. & hominum corda innotent in absconditis partibus. Domi-
 51. nus enim Deo, antequam crearentur, omnia sunt agnita:
 52. Sic & post factum respicit omnia: Ad Roman. 11. Oculi-
 53. videntis discretum sapientiae, & scientiae Dei! Ex quibus
 54. omnibus impietatis convincuntur hujusmodi voces: Quomo-
 55. do scit Deus? Et si est scientia in excessu.

Id est, post-
 quam per-
 facta sunt.

17. De Trinitate, Cap. 13.) Certe si sciens fecit omnia,
 18. ea utique fecit, quae vererat: ex quo occurrit animo quid-
 19. dam mirum, sed tamen novit, quod iste mundus nobis
 20. notus esse non potest, nisi esset: Deo autem nescimus effectus
 21. esse non potest. Verba sunt eisdem Sancti Doctoris Libro
 22. 11. De Civitate Dei, Cap. 10.
 23. Es, quae non sunt, vocat Deus tamquam ea, quae sunt,
 24. & fecit, quae futura sunt, ut Scriptura, & Patres loquen-
 25. tur. Futura scit potius quam praesentia: Ipsi quippe praesen-
 26. tia sunt universa in aeternitate, & Sapientia ejus, omnium
 27. artificum. Quomodo est praesens (inquit S. Greg. Lib. 20.
 28. Moralium Cap. 23.) dum nulla nisi, quae futura sunt,
 29. praesentiam? Et scimus, quia Deo futurum nihil est, ante
 30. ejus oculos praeteritum nulla sunt, praesentia non transeunt,
 31. futura non veniunt: Quippe quia omne, quod nobis fuit,
 32. & erit, in ejus praesentia praesto est: omne quod praesto
 33. est, scire potest potius quam praesentia. Et pullo post:
 34. Quia ea, quae nobis futura sunt, videt, quae tamen ipsi
 35. semper praesto sunt, praesens dicitur, quamvis nequamam
 36. futurum praevident, quod praesens videt. Nam & quae
 37. sunt, non ab aeternitate ejus ideo videntur, quia sunt,
 38. sed ideo sunt, quia videntur. . . . In illo enim nec pra-
 39. terita, nec futura reperiri videntur, sed cuncta mutabilia
 40. immutabiliter dicuntur, & quae in seipsis simul existere non
 41. possunt, illi simul omnia assunt, nihilque in illo praeteri-
 42. rit, quod tranfit: Quia in aeternitate ejus modo quod-
 43. dam incomprehensibili cuncta voluminum saeculorum tran-
 44. sientia morans, currentia sunt.

§. XII. Praesentia Dei non officit humana libertati.

17. Quamvis portio Deus necessario praevideat omnia, quae
 18. nos libere agimus, etiam peccata nostra, non est conse-
 19. quens, ut necessario illa fiat. Libertatem necessitate pre-
 20. terita: Ad merendum, & demerendum in statu naturae lapsa
 21. nos sufficere libertatem a coactione, sed requiri libertatem a
 22. necessitate: dogma Fidei est, contra Janfenianum Haresum
 23. a Summis Pontificibus Innocentio X. & Alexandro VII. fi-
 24. nitum, declaratum, firmatum. Nullum proinde meritorium
 25. opus, nullum peccatum esset, si necessario evenirent, quae
 26. a Deo praevisa sunt, ac praesentia, five etiam quod de bo-
 27. nis dumtaxat dici potest) defuit, ac praedestinata. Quam-
 28. obrem, (inquit S. Aug.) non propterea nihil est in nostra
 29. voluntate, quia Deus praesens, quod futurum est in nostra
 30. voluntate. Non enim, qui hoc praesens, nihil praesens.
 31. Perro si ille, qui praesens quid futurum esset in nostra vo-
 32. luntate, non utique nihil, sed aliquid praesens, praesens
 33. & illo praesentia esse aliquid in nostra voluntate. Quicquid
 34. nullo modo cogitur, aut volentia praesentia Dei: colere volun-
 35. tatis arbitrium, aut retentio voluntatis arbitrio Deum (quod
 36. nefas est) negare praesentiam futurum, est utrumque ample-
 37. ctitur, utrumque fideliter, & veraciter consistunt: illud
 38. ut bene credamus, hoc ut bene volumus. Male autem vi-
 39. videri, si de Deo non bene creditur. Unde aliter a nobis
 40. ejus negare praesentiam, ut liberi esse volumus, quod ad-
 41. jurante sumus liberi, volentium. Proinde non frustra sumus
 42. leges, objuraciones, exhortationes, laudes, & cruciationes:
 43. Quia & ipsas futuras esse praesentia, & valent pluri-
 44. man, quantum eis valuerunt esse praesentia, & praesentia
 45. valent ad ea imperanda, quae septemcentibus concessum esse
 46. praesentia: & iuste praevidentur factis, & peccatis supplicia
 47. constituta sunt. Neque enim ideo peccat homo, quia Deus
 48. illum peccaturum esse praesentia: Ideo idem non dubitavit
 49. ipsum peccare, cum peccat, quia ille, cujus praesentia
 50. falli non potest, non fatum, non fortissimum, non aliquid ali-
 51. ud, sed ipsum peccaturum esse praesentia. Qui si alio, utique
 52. non peccat: Sed si peccare voluerit, hoc etiam ille praesentia
 53. videt. Haec S. Aug. Lib. 5. De Civitate Dei, Cap. 10. Non
 54. est ergo consequens, ut si Deo certus esset ordo omnium causa-
 55. rum, ideo nihil sit in nostra voluntate arbitrio. Et ipsa
 56. quippe nostra voluntates in causarum ordine sunt, quicquid
 57. est Deo, est quippe praesentia continetur, quoniam & humana
 58. voluntates humanorum operum causa sunt. Aequa est enim
 59. omnia: verum causas praesentia, praesentia in eis causas etiam
 60. nostras voluntates ignorare non potuit, quae nostrum non operum
 61. causas esse praesentia, (inquit S. Aug. cap. praec.) Sane hoc
 62. non continuo peccare cogeres hominem, quoniam peccaturum
 63. esse praesentia, quia sua voluntate, non aliqua necessitate
 64. peccaturum esset: Ita Deus neminem ad peccandum cogens,
 65. praevideat tamen eos, qui propria voluntate peccant. Cur
 66. ergo non vindictis justus, quae fieri non cogit praesentia? Sicut
 67. enim tu memoria tua non cogis facta esse, quae praetulerit:
 68. Sic Deus praesentia sua non cogit facta esse, quae fuerunt.
 69. Et sicut tu quaedam quae fecisti, meministi, nec tamen quae
 70. meministi, omnia fecisti: Ita Deus omnia, quorum ipse
 71. auctor est, praesentia, nec tamen omnium, quae praesentia ipse
 72. auctor est. Quorum autem non esset malus auctor, iustus es-
 73. set inquit S. Aug. Lib. 3. De Libero Arbitrio, Cap. 4.

Libertas non neces-
 17. sitate co-
 18. acta esse non
 19. potest.
 20. Iansenii
 21. propolitione
 22. haereticum.

§. XIII. Deus summum bonum.

17. Deum summum esse bonum, ejus naturam bonitatem
 18. esse, ab ipso cetera esse bona, Fides docet. Quo
 19. dicitur.

Lib. 2. ad
 17. Simplicia-
 18. nam. Qu. 4.

Plal. 2.
 17. Ege S. Aug.
 18. lib. 16. Coe-
 19. fist. c. 13.

Id est, post-
 17. quam per-
 18. facta sunt.

Gen. 11. 26.

senfa Christus Lucæ 10. sic: Nemo bonus nisi solus Deus. Multa porro sunt infinita bonitatis eius indicia. Primum, quod cum solus esset ex omni æternitate, seque contentus upo, immanis bonorum operum, delicisque omnibus suis, ac perpetuus nunquam interrupit felicitatis possessione dices, aliis præter te creare voluerit, ac præterit Angulos, & homines, cum quibus bonitatem suam communicaret.

Secundum est, quod eadem illa se producta foveas, se conservaret, præterit ea, quæ ratio, intelligentisque prædixit sunt; etiam peccatores adversus Creatorem, & Benefactorem suum perduellas, et ingratos: Quibus & beneficia generalia naturæ ordinem spectantis ex æquo dispensat: Solum enim suum viri facit super bonos, & malos; & pluri super justos, et injustos: Et gratie dona singulis omnibus offert: Et sua gratia semel justificatos non deserit, nisi prius ab eis deseratur.

Matth. 5.

Conc. Tri-d. sess. 6. c. 11.

Tertium summa bonitatis indicium est, quod ex hominibus eadem perditionis massa involutus quosdam ab æterno elegerit, ac prædestinavit ad gloriam suam. Quam divinè beneficentia in humanum genus largitur commendat Apollolus ad Romanos 9. Cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali. . . Non ex operibus, sed ex vocante dictum est. . . Jacob dilexi. . . Nam quos præfeci, hoc & justificavi. Quos autem prædestinavit, hoc & vocavit: Quos autem prædestinavit, hoc & justificavit. Et ad Ephel. 1. Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti, & immaculati in conscientia eius in caritate. Quo etiam relecti potest illud Jeremias 31. In caritate. Et illud 1. Joannis 4. Nos ergo diligimus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.

Quantum summe bonitatis argumentum est, quod non solum ad unam commoditatis genus prodest illi, quibus se communicat, sed ad omnes opportunitates veler, sine ulla personæ loci, aut temporis exceptione. Unde S. Bernardus Sermone 5. De Assumptione Beate Virginis: Omnia inquit, sunt nobis in Deo, & est Deus omnia in nobis.

§. XIV. Deus summe misericors, & justus

IX. Ex summa Dei bonitate misericordia infinita sequitur. Summe misericordiam, fed & summe iustum fides docet: Psalm. 24. Omnes via Domini misericordia, & veritas. Psalm. 32. Diligit misericordiam, & iudicium: Misericordia Domini plena est terra. Psalm. 32. Dominus, in Cælo misericordia tua, & veritas usque ad nubes. . . Iudicia tua absque ulla. Psalm. 58. Deus meus, misericordia eius prævenit me. Psalm. 22. Et misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vite mee. Psalm. 83. Misericordiam, & veritatem dilexit Deus: gratiam, & gloriam dedit Domini. Psalm. 102. Faciens misericordias Dominus, & iudicium omnibus iniquitatibus patientibus. Psalm. 47. Iustitia plena est decore tuo. 2. ad Cor. 1. Pater misericordiarum, & Deus totius consolatio. Psalm. 118. Iustus es, Domine, & reatum iudicium tuum. Ad Rom. 2. An divinitus bonitatis eius, & patientia, & longanimitatis contemnis? Ignoras, quoniam benignitas Dei ad poenitentiam te adducit? Secundum autem divinitatem suam, & impenitentem cor, deserventibus tibi iram in die ira, & revolutiois iusti iudicij Dei, qui reddet unicuique secundum opera eius: Iis quidem, qui secundum patientiam boni operis, gloriam, & honorem, & incorruptionem quarunt, vitam æternam: Iis autem, qui sunt ex caritate, & qui non acquiescent veritati, credunt autem iniquitati, ira, & indignatio. Iacobij 2. Iudicium facit misericordia illi, qui non fecit misericordiam. Superaxalut autem misericordiam iudicium. Quoniam autem iustitia eius infinita sit, scut & misericordia, magis tamen misericordiam exercet suam, quam iustitiam; Psalm. 144. Sanctus Dominus universis, & miserationis eius super omnia operatur. Nam & in damnatione reproborum super omnia operatur.

Deus misericordiam

suam exercet magis quam iustitiam.

Non quidem tanquam relaxans, sed benignitè allevians, dum punit circa condignum (inquit) s. Thom. 1. P. Quæst. 21. Art. 4. Id est, quoniam vis aternæ sint, & gravitate damnationis poenæ, minores tamen sunt, quam merita infinitam offensam, & iniuriam. Iustitia in Deo ita misericordiam conjugata est, ut misericordiam iustis, puniendo sit misericors, ut docet S. Hilarius in Psalm. 144. ad illum Verbum. Memoriam abundantia suavitatis tua erubescant, & iustitia tua exultabunt. Sic enim habet: De iustitia iustitia non cogitur humane. Neque enim natura legi subdita est, per quam lex esset humana natura: Ut necessitatem non habet bonam esse, cum iusto sit. Habet Dei iustitia misericordiam voluntatem. Neque tamen per miseriam voluntatem ita erit se demerita, ne iustitia sit. . . Hoc in Deo præcipuum, hoc in Potente laudandum, non Calem scilicet, quia potens est: Non terrorem fundasse, quia virtus est: Non annum asperis temperasse, quia sapientia est: Non hominem animasse, quia vita est: Non mare in accessum, ac recessum movisse, quia spiritus est: Sed misericordiam esse, qui iustus est: Sed misericordiam esse, qui Rex est: Sed dissimulantem esse qui Deus est.

Deus misericordiam puniendo

magis quam iustitiam.

Justitia in Deo ita misericordiam conjugata est, ut misericordiam iustis, puniendo sit misericors, ut docet S. Hilarius in Psalm. 144. ad illum Verbum. Memoriam abundantia suavitatis tua erubescant, & iustitia tua exultabunt. Sic enim habet: De iustitia iustitia non cogitur humane. Neque enim natura legi subdita est, per quam lex esset humana natura: Ut necessitatem non habet bonam esse, cum iusto sit. Habet Dei iustitia misericordiam voluntatem. Neque tamen per miseriam voluntatem ita erit se demerita, ne iustitia sit. . . Hoc in Deo præcipuum, hoc in Potente laudandum, non Calem scilicet, quia potens est: Non terrorem fundasse, quia virtus est: Non annum asperis temperasse, quia sapientia est: Non hominem animasse, quia vita est: Non mare in accessum, ac recessum movisse, quia spiritus est: Sed misericordiam esse, qui iustus est: Sed misericordiam esse, qui Rex est: Sed dissimulantem esse qui Deus est.

§. XV. Deus nominem deserit, reprobat, & damnat sine malis meritis.

X. Id vero inter divinæ misericordiae, & iustitiae opera, Discrimen inter gratiarum profusiones, & iragationes poxiam di- scriminis interest, quod nulla fit divinæ in nos misericordiae ratio præter ejus voluntatem, ac infinitam bonitatem: iustitiae autem in nos exercendæ occasione, ac materiam semper illi præbimus. Quo fit, ut nullum misericordiae ejus, gratiæque meritum querendum sit, nam si esset ex merito, non esset gratis: Sed exdatationis, reprobationis, damnationis meritum semper existat in iis, qui obstantur, deseruntur, reprobantur a Deo. Fides enim Catholica docet, Deum de suo optimo, de nostro iusto, (ut far. carnit. loquitur Tertullianus) Nisi enim homo delinqueret, optinuit solummodo Deum nosset, ex natura proprietate: At nunc etiam iustum eum patitur ex causa necessitate. Hinc S. Aug. Libro 3. contra Julianum, Cap. 18. Bonus est Deus, inquit, iustus est Deus. Poteff aliquis sine bonis meritis liberare, quia bonus est; non poteff quem suam sine malis meritis damnare, quia iustus est. Iustus autem non est, si nulli obnoxiam peccato imaginem suam vita præbet æterna; aut vitam iustam ad Regnum suum non admittet. Iacob quidem dilexit Deus, sed odio habuit, antequam quidquam boni, vel mali egissent, ut ait Apollolus: Verum, Quia diligebat in Iacob, antequam natus fecisset aliquid boni, nisi gratiam misericordiae suæ donum? Et quid orerit in Esau, antequam natus fecisset aliquid mali, nisi originale peccatum? Nam neque in illo deliquit iustitiam, quam nullam ille fecerat: neque in ipso cessat naturam, quam bonam ille fecerat, (inquit S. Aug. Epist. 194. alias 105. ad Sixtum.) Cujus volit Deus, misereatur: & quem vult, indurat (inquit Apollolus) Nemoquid Massa dampnam est iniquitas apud Deum? Absit: Nam, ut ibidem S. Aug. docet, Quæritus meritum naturæ, & iustitiam. Merito namque peccati universa massa damnata est, nec obdurat Deus imperitiam malitiam, sed non impenitentem misericordiam. Quibus enim non impenitent, nec digni sunt, nec merentur. At potuit, ut non impenitentur, hoc digni sunt, nec merentur. Quoniam autem meritorium misericordiae, nec invenimus, quia nullum est, ne gratia evanescit, si non gratis donatur, sed merito reddatur. In eadem massa damnationis omnes homines erant involuti propter originale peccatum, quod ex Adam contraxerunt: & etiam si nullus inde liberaretur; nemo recte possit Dei vituperare iustitiam: Sed aliquis liberavit misericordiam, pluribus non liberatis, atque in damnatione iustissima delictis, ut ostenderetur, quod meruiffet universa confectio, & quo etiam ipsos debitum Dei iudicium duceret, nisi ejus indebita misericordia subveniret. Quid igitur obmurmuras, & quæres? O homo, tu quis es, qui respondens Deo? Nemoquid dicit figuratim esse, qui se finxit: Quid me finxisti sic? An non habet peccatam figuram suam, in eadem massa facere aliud quiddam vas in honorem, aliud vero in contumeliam? (inquit Apollolus.) Quod si Deus volens ostendere iram, & notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia vasa iræ, apta in interiorum, ut ostenderet divitiis gloria sua in vasa misericordiae, qua preparavit in gloriam. Potuit Deus absque iniuriant labore, ex eadem massa, utique merito, redteque damnata, facere aliud vas in honorem indebitum propter misericordiam, aliud in contumeliam indebitum propter iræ iustitiam, & ut notes faceret divitiis gloriae suæ in vasa misericordiae, sic ostendens quid eis largiatur, cum id supplicium recipiant vasa iræ, quod patierit omnia debebatur. Misereatur ergo Deus magna bonitate, obdurat nulla iniquitate; ut nec liberetur de suis meritis gloria, nec damnatur nisi de suis meritis conetur. Sola enim gratia redemptoris discernit a perditis, quos in unam perditionis contempnatur massam ab origine ducta causa communi; (inquit S. Aug. Enchiridij c. 99.) Satis figititit Christus ex sine adhuc viventi, nosse vel credere, quod neminem Deum liberet nisi gratuita misericordia per Dominum nostrum Jesum Christum, & neminem damnat nisi agnita veritate per eundem Dominum nostrum Jesum Christum. Cur autem illum perire, quam illum liberet, aut non liberet, seruetur, qui perire, iudicium ejus tam magnam præfandum: verumtamen cavet præcipitum. Nemoquid enim est iniquitas apud Deum? Absit. Sed infenibilis sunt iudicia ejus, & investigabiles via ejus. Verba sunt S. Aug. in Epistola ad Sixtum.

Ex ea si nullis liberatur, nemo proprie det iustitiam fate vitæ peccat.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Rom. 7. contr. Jul. lib. 93. c. 4.

Predestinatio- rum ad glo- riam grati- ta: prædes- tinatio impio- rum ad mortem ex malis meritis.

II. & Valentino III. ex tribus Gallia Provincis, Lugdu- nensii, Viennensi, & Arelatensi congregato anno Christi quingentesimo quinquagesimo quinto. Can. 3. Fidenter, inquit, fatemur prædestinationem Elektorum ad vitam, & prædestinationem impiorum ad mortem: In electione tamen salvandorum misericordiam Dei præcedere meritum bonorum: In damnatione autem periturorum, meritum malum præcedere iustum Dei iudicium. Prædestinationem autem Deum eadem tantum statuisse, qua ipse vel gratuita misericordia, vel iusto iudicio facturus erat. . . In malis vero imperum malitiam præcessisse, quia ex ipso est; non prædestinasse; quia ex illo non est. Etiam sane malum meritum eorum sequentem, ut Deum, qui omnia prospicit, præcessisse, & prædestinasse, quia iustus est, apud quem (ut S. Augustinus ait) de omnibus omnino rebus tam fixa sententia, quam certa presentia. . . Verum aliquis ad malum destinatus esse divina potestate, videlicet ut quasi aliud esse non possit, non solum non credimus: Sed etiam si sunt, qui tantum mali credere velint, cum omni detestatio- ne, sicut Arelatiana Synodus, illis: Anathema dicimus.

in Phariseis toties, & tam acriter infelicitus est Christus; & illis sepius ingeminans: *Va vobis scribes, & Phari- sai hypocritas, quia mundatis, quod desoris est calcis, & paropsidis, ut fiat, id quod desoris est, mundum. Va vobis! Scriba & Pharisei hypocritas: Quia similes estis sepulcris dealbatis, quæ a foris parent hominibus speciosas, intus vero plena sunt ossibus mortuorum, & omni spurcitia.* Sic & nos a foris quidem parent hominibus iusti: intus autem pleni estis hyecrisi, & iniquitate. Nos simplices esse Christus jubet. Quomodo autem eris simplex? si te non vobis implicaveris, sed ex mundo implicaveris. Explicando enim te simplex eris: (inquit S. Aug. Tractatu 23. in Joannem.)

III. Deus immutabilis est: ejus immutabilitatem hono- rumus boni propositi firmitate, constanti voluntatis in quo imitari debemus.

IV. Deus æternus est. Jungamus cor nostrum æternitati Dei, temporalia, & peritura bona pervidendam, ac Dei æterna, & invisibilia suspirem, & tendamus. Animus enim nullo modo sanus existimandus est, qui non temporalium æterna præponit; (inquit S. Augustinus in Epist. ad Proban.) Cursum alacriter in via mandatorum Dei, nullis tribulationibus ab eo separatur, aut ab incepto cursu retardatur, aut deficiamus: *Id enim, quod in præfatis est momentaneum, & leve tribulationibus nostris, supra modum in sublimitate æternæ gloria pondus operatur in nobis: Non contemptibilibus nobis quæ temporalia sunt, quæ autem non videntur, æterna sunt; (inquit Apoll. 2. ad Cor. 4.) Ascendant cogitationes nostræ supra tentum; æterna medicamur, ut dicere possimus cum Propheta: Cognovi dies antiquos, & annos æternos in mente habui. Et meditatior sum nocte cum coram deo, & exercitior, & sedebam spiritum meum. Qui sunt anni æterni? magna cogitatio, quæ vult magnam silentium; nulli enim forsitem strepitu, ab omni rerum humanarum tumultu intus requiescat, qui cogitare vult annos istos æternos; (inquit S. Aug.) Hi sunt anni, qui sunt, qui non venientibus, & aevitibus diebus perguntur, de quibus alio loco Scriptura dicit Deo: Tu autem idem ipse es, & anni tui non deficiunt. Ad Deum æternum consurgimus, si quidem propter ipsam conditi sumus: Dicamus cum Propheta, Dominus, refugium factus es nobis. . . Prius quam montes fierent, ante formaretur terra, & orbis, a seculo, & usque in seculum tu es Deus. Quæ verba S. Aug. expendens, ait; *Æternitas facta est nobis refugium: Ut in ea manerem, ad eam de hac temporis mutabilitate fugiamus. Sed quoniam cum hic sumus, in magnis, & multis sensationibus vivimus, quibus, ne avertemur ab ipso refugio meoendum est: intrinsecum, quod consequenter poxat oratio hominibus Dei: Ne avertas hominem in humilitatem; Id est, ne a tuis æternis, atque sublimibus homo avertas temporalia conceptis, sapiatque terrona. Et hoc a Deo poxat, quod Deus ipse poxat.**

V. Regi seculorum immortalis, & incensibilis, soli Deo honorum, & gloriam dantes, vitemus (quod in nostra potestate cum ejus gratia possum est) mortem peccati: imitari deum, vi- tando mor- tem peccati.

VI. Deus ubique est, & omnia novit: Debemus igitur omnia opera nostra agere, cogitationes omnes, & inten- tionem dirigere quasi Ibi oculis Dei supremi. Iudicia, ac velut sub oculis ejus, qui falli, suo circumveniri non potest: *Omnia enim unda sunt, & omnia opera porta oculis ejus. Deum præsentem semper cogitemus, ut in nostra facere peccatum vitemus; ut in virtute confirmemur, secundum Ad Hebr.*

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

S. Aug. Lib. 7. cont. Jul. lib. 93. c. 4.

